

Erik Petersson. Drottningen utan land. Kristina i Rom. Natur och Kultur.

När drottning Kristina abdikerade från Sveriges tron var hon endast 27 år gammal. Större delen av sitt liv kom hon därför att leva som en "Drottning utan land". Författaren och historikern Erik Petersson har redan i boken "Maktspelerskan" (2011) skildrat hennes barndom och tid vid tronen. Nu fortsätter han berättelsen med åren i Rom och de många resor hon gjorde i Europa för att värna sin sak. För Kristina var fortfarande fylld av ambitioner. Bilden av att hon abdikerade för att i tillbakadragenhet få leva med sin katolska tro är knappast sann, även om kanske Kristina själv vid något tillfälle tänkt sig det. Att styra och regera var det som Kristina uppfostrats till och även det enda hon riktigt kunde. Och det var med denna ambition hon levde vidare, ibland med konkreta mål som Neapel, Polen-Litauen och kanske rent av den svenska kronan på nytt. När man läser Erik Petersson levande och detaljrika berättelse om Kristinas liv i Rom slås man av vilket stort inflytande Kristina ägde bland dåtidens stormakter. Utan formell makt var den personliga makten hennes tillgång. Det är här som bilden av Kristina blir komplex och rent av gåtfull. Vilka var hennes mål och ambitioner? Påven, kardinal Mazarin, spanska och franska kungar och det svenska riksrådet. Alla sökte de gissa sig till drottning Kristinas avsikter, ibland med stor irritation och oro. Säkert måste också Kristina själv brottats med egen identitet och ambition. Erik Petersson har fångat en process i hennes fortsatta liv med bokens tre delar: Omvändelse, Bakslag och Försoning. För drottning Kristina spelade inte alltid sina kort med framgång. Avrättningen av italienaren Monaldesco i Frankrike 1657 blev en vändpunkt då Kristina förlorade mycket av sin prestige och sitt inflytande.

Det har gjorts skapats många teorier och spekulationer kring Kristinas personlighet, sexualitet och ambition. Kännetecknande för Erik Peterssons författarskap är med den respekt och varsamhet han skildrar Kristina. Han lyfter fram fakta och låter läsaren själv få ta ställning. Det gör att man här kommer Kristina väldigt nära. Drottning Kristina ägnade mycket tid åt livsfrågor, vetenskap och andlighet. Erik Petersson söker förstå henne ur alla dessa perspektiv. Det är ett levande och trovärdigt porträtt av en människa som trots en annan tid berör ännu idag. En vacker sakprosa med psykologiskt djup och historiskt kunnande. Bättre kan det inte bli.

Jakob Carlander